Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno CCCXIV. ad annum CCCXLVI.

Parisiis, 1644

Kanones Tōn En Neokaisareia, ... Canones SS. Et Beatorvm Patrvm, qui conuenerunt Neocaesareae: qui quidem posteriores sunt Ancyranis, priores vero Nicaenis, sed propter dignitatem Nicaeni eisdem ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15072

Visual Library

fidei Nicænæ ab Athanaſio numeratur, & ab eodem Longianus nominatur. Anno Christi 314.

Duo poſteriora Capitula huius Synodi ſurreptitia ſũt.

[n] *Capitula duo Ancyrani Concilii.*] Hanc appendicem duorum Capitulorum ad Synodum Ancyranam, neque Creſconiana, neque alia editio habet: ideoque huic Synodo perperam adſcribuntur, quæ Damaſo potius attribuenda eſſe, infra ſuo loco patebit. Baron. anno prædicto, num. 89.

[a] NEOCÆSAREENSE CONCILIVM,

[b] SVB SILVESTRO, IN QVO XIV. CANONES EDITI.

[c] *Probatum a Leone IV. diſt. 20. cap. de libellis.*

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΩΝ ΕΝ ΝΕΟΚΑΙΣΑΡΕΙΑι συνελθόντων ἁγίων καὶ μακαρίων πατέρων· οἵτινες δεύτεροι μέν εἰσι τῶν ἐν Ἀγκύρᾳ, τῶν δὲ ἐν Νικαίᾳ πρεσβύτεροι· διὰ δὲ τὴν σεβασμιότητα προτέτακται αὐτῶν * ἐν Νικαίᾳ.

* al. οἱ ἐν

CANONES SS. ET BEATORVM PATRVM, qui conuenerunt Neocæſareæ: qui quidem poſteriores ſunt Ancyranis, priores vero Nicænis, ſed propter dignitatem Nicæni eiſdem præponuntur.

GENTIANO HERVETO INTERPRETE.

I.

[d] PRESBYTER ſi vxorem duxerit, ordine ſuo moueatur. Si autem fornicatus fuerit, vel adulterium commiſerit, penitus extrudatur, & ad pœnitentiam deducatur.

II.

Femina ſi duobus fratribus nupſerit, extrudatur vſque ad mortem. Sed in morte, propter humanitatem, ſi dixerit, quod vbi conualuerit ſoluet matrimonium, habebit pœnitentiam. Sed ſi mortua fuerit mulier exiſtens, vel eius maritus, in tali coniugio, difficilis eſt pœnitentia.

α'.

ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ἐὰν γήμῃ, τῆς τάξεως αὐτὸν μετατίθεσθαι· ἐὰν δὲ πορνεύσῃ ἢ μοιχεύσῃ, ἐξωθεῖσθαι αὐτὸν τέλεον, καὶ ἄγεσθαι αὐτὸν εἰς μετάνοιαν.

β'.

Γυνὴ ἐὰν γήμηται δύο ἀδελφοῖς, ἐξωθείσθω μέχρι θανάτου· πλὴν ἐν θανάτῳ, διὰ τὴν φιλανθρωπίαν, εἰποῦσα, ὡς ὑγιάνασα λύσει τὸν γάμον, ἕξει τὴν μετάνοιαν. Ἐὰν δὲ τελευτήσῃ ἡ γυνὴ ἐν τοιούτῳ γάμῳ οὖσα, ἤτοι ὁ ἀνήρ, δυσχερὴς τῷ μείναντι ἡ μετάνοια.

γ'. Πε-

ANNO CHRISTI 314.

γ'.

Περὶ τῶν πλείστοις γάμοις περιπιπτόντων, ὁ μὲν χρόνος σαφὴς ὁ ὡρισμένος· ἡ δὲ ἀναστροφὴ καὶ ἡ πίστις αὐτῶν συντέμνει τὸν χρόνον.

III.

De iis qui in plurima matrimonia incidunt, tempus quidem præſtitutum eſſe manifeſtum eſt. Sed conuerſio & pœnitentia eorum tempus contrahit.

δ'.

Ἐὰν προθῆταί τις ἐπιθυμῆσαι γυναικὸς, *συγκαθευδῆσαι μετ' αὐτῆς, μὴ ἔλθῃ δὲ εἰς ἔργον αὐτοῦ ἡ ἐνθύμησις, φαίνεται ὅτι ὑπὸ τῆς χάριτος ἐρρύσθη.

*al. πρὸς καθευδῆσαι

IV.

Si quis propoſuerit concupiſcere mulierem ad dormiendum cum ipſa, eius autem deſiderium ad opus non venerit, videtur eſſe a gratia liberatus.

ε'.

Κατηχούμενος ἐὰν εἰσερχόμενος εἰς κυριακὸν ἐν τῇ τῶν κατηχουμένων τάξει στήκῃ, οὗτος δὲ ἁμαρτάνων· ἐὰν μὲν γόνυ κλίνων, ἀκροάσθω μηκέτι ἁμαρτάνων. ἐὰν δὲ καὶ ἀκροώμενος ἔτι ἁμαρτάνῃ, ἐξωθείσθω.

V.

[e] Catechumenus ſi in Dominicum ingrediens, in catechumenorum ordine ſteterit, is autem peccat: ſi genu quidem flectens, audiat, non amplius peccans. Sin autem etiam audiens adhuc peccet, extrudatur.

ϛ'.

Περὶ κυοφορούσης, ὅτι δεῖ φωτίζεσθαι ὁπότε βούλεται. οὐδὲν γὰρ ἐν τούτῳ κοινωνεῖ ἡ τίκτουσα τῷ τικτομένῳ, διὰ τὸ ἑκάστου ἰδίαν τὴν προαίρεσιν τὴν ἐπὶ τῇ ὁμολογίᾳ δείκνυσθαι.

VI.

De ea quæ vterum gerit, quod eam oporteat illuminari quando velit. neque enim ea quæ parit, cum fetu qui paritur, ea in re habet aliquid commune, quod proprium vniuſcuiuſque inſtitutum ac propoſitum in confeſſione oſtendatur.

ζ'.

Πρεσβύτερον εἰς γάμους διγαμούντων μὴ ἑστιᾶσθαι. ἐπεὶ μετάνοιαν αἰτοῦντος τοῦ διγάμου, τίς ἔσται ὁ πρεσβύτερος, ὁ διὰ τῆς ἑστιάσεως συγκατατιθέμενος τοῖς γάμοις;

VII.

[f] Preſbyter in nuptiis eius qui duas vxores ducit, ſeu digamus efficitur, ne conuiuetur. Cum enim requirat pœnitentiam digamus, quis erit presbyter, qui eo quod ſit conuiuio acceptus, nuptiis aſſentiatur?

η'.

Γυνή τινος μοιχευθεῖσα λαϊκοῦ ὄντος, ἐὰν ἐλεγχθῇ φανερῶς, ὁ τοιοῦτος εἰς ὑπηρεσίαν ἐλθεῖν οὐ δύναται. Ἐὰν δὲ καὶ μετὰ τὴν χειροτονίαν μοιχευθῇ, ὀφείλει ἀπολῦσαι αὐτήν. ἐὰν δὲ συζῇ, οὐ δύναται ἔχεσθαι τῆς ἐγχειρισθείσης αὐτῷ ὑπηρεσίας.

VIII.

Si alicuius vxor, cum eſſet laicus, adulterata fuiſſe conuicta fuerit, is non poteſt ad miniſterium accedere. Sin autem etiam poſt ordinationem adulterata fuerit, debet eã dimittere. Quod ſi cohabitet, non poteſt ſibi commiſſum miniſterium exequi.

IX.

5. quæſt. 8. Qui admiſit corporale. Et in decr. Iuo. lib. 3.

Si presbyter, qui corpore prius peccauerat, promotus fuerit, & ſi ante ordinationem peccaſſe confeſſus fuerit, ne offerat, manens in aliis, propter aliud eius bonæ vitæ ſtudium. Reliqua enim peccata dicunt multi manuum impoſitione tolli. Quod ſi ipſe non confiteatur, aperte autem conuinci non potuerit, illius quoque ei fiat poteſtas.

θʹ.

Πρεσβύτερος, ἐὰν προημαρτηκὼς σώματι προαχθῇ, καὶ ὁμολογήσῃ, ὅτι ἥμαρτε πρὸ τῆς χειροτονίας, μὴ προσφερέτω, μένων ἐν τοῖς λοιποῖς, διὰ τὴν ἄλλην σπουδήν. Τὰ γὰρ λοιπὰ ἁμαρτήματα ἔφασαν οἱ πολλοὶ καὶ τὴν χειροθεσίαν ἀφιέναι. Ἐὰν δὲ αὐτὸς μὴ ὁμολογῇ, ἐλεγχθῆναι δὲ φανερῶς μὴ δυνηθῇ, ἐπ᾽ αὐτῷ ἐκείνῳ ποιεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν.

X.

Vbi ſupra 15. q. 8.

Similiter & diaconus, ſi in idem peccatum inciderit, * miniſtri ordinem habeat.

ιʹ.

Ὁμοίως καὶ διάκονος ἐὰν ἐν τῷ αὐτῷ ἁμαρτήματι περιπέσῃ, τὴν τοῦ ὑπηρέτου τάξιν ἐχέτω.

*hypodiaconi vel lectoris, *vt exponit Balſ.*

XI.

Diſtin. 78. Presbyter ante 30.

Presbyter ante triginta annos non ordinetur, etiam ſi fuerit homo valde dignus, ſed reſeruetur. Dominus enim Ieſus Chriſtus in trigeſimo anno baptizatus eſt, & cœpit docere.

Lucæ 3.

ιαʹ.

Πρεσβύτερος πρὸ τῶν τριάκοντα ἐτῶν μὴ χειροτονείσθω, ἐὰν καὶ πάνυ ᾖ ὁ ἄνθρωπος ἄξιος, ἀλλὰ ἀποτηρείσθω. Ὁ γὰρ κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς ἐν τῷ τριακοστῷ ἔτει ἐφωτίσθη, καὶ ἤρξατο διδάσκειν.

XII.

Diſtin. 57. Si quis in ægritudine.

ε Si quis ægrotans fuerit illuminatus, non poteſt in presbyterum euehi. Fides enim eius non eſt ex inſtituto, ſed ex neceſſitate: niſi forte propter conſequens eius ſtudium & fidem, hominumque raritatem.

ιβʹ.

Ἐὰν νοσῶν τις φωτισθῇ, εἰς πρεσβύτερον ἄγεσθαι οὐ δύναται. Οὐκ ἐκ προαιρέσεως γὰρ ἡ πίστις αὐτοῦ, ἀλλ᾽ ἐξ ἀνάγκης· εἰ μὴ τάχα διὰ τὴν μετὰ ταῦτα αὐτοῦ σπουδὴν καὶ πίστιν, καὶ διὰ σπάνιν ἀνθρώπων.

XIII.

Vicani autem presbyteri non poſſunt in Dominico offerre præſente Epiſcopo, vel vrbis presbyteris; neque panem dare precationis, neque calicem. Sin autem abſint, & ſolus ad precationem vocatus fuerit, dat.

ιγʹ.

Ἐπιχώριοι πρεσβύτεροι ἐν τῷ κυριακῷ τῆς πόλεως προσφέρειν οὐ δύνανται, παρόντος ἐπισκόπου ἢ πρεσβυτέρων πόλεως, οὔτε μὴν ἄρτον διδόναι ἐν εὐχῇ, οὐδὲ ποτήριον. Ἐὰν δὲ ἀπῶσι, καὶ εἰς εὐχὴν κληθῇ μόνος, δίδωσιν.

XIV.

Chorepiſcopi qui.

Chorepiſcopi autem ſunt quidem in figura ſeptuaginta: vt autem comminiſtri, propter ſtu-

ιδʹ.

Οἱ δὲ χωρεπίσκοποι, εἰσὶ μὲν εἰς τύπον τῶν ἑβδομήκοντα· ὡς δὲ συλλει-

Anno Christi 314. dium in pauperes, offerunt honorati.

XV.

Diaconi ſeptem eſſe debent ex Canone, etiam ſi ſit magna ciuitas. Eius autem rei fidem faciet liber Actorum. Diſtin. 93. Diaconi ſeptem deb.

πουργοὶ, διὰ τὴν σπουδὴν εἰς τοὺς πτωχοὺς, προσφέρουσι τιμώμενοι.

ιε΄.

Διάκονοι ἑπτὰ ὀφείλουσιν εἶναι κατὰ τὸν κανόνα, κἂν πάνυ μεγάλη εἴη ἡ πόλις. πεισθήσῃ δὲ ἀπὸ τῆς βίβλου τῶν πράξεων.

CANONES CONCILII NEOCÆSAREENSIS,

Ex interpretatione Dionyſii Exigui.

TITVLI CANONVM.

I. *De presbyteris qui vxores acceperunt, vel fornicati ſunt.*
II. *De his quæ duobus fratribus nupſerint, vel qui duas ſorores acceperint vxores.*
III. *De multinubis.*
IV. *De his qui proponentes fornicari, vetantur.*
V. *De catechumenis peccantibus.*
VI. *De catechumena prægnante.*
VII. *Quod non oporteat in bigami nuptiis orare presbyterum.*
VIII. *De his qui mulieribus adulteris iuncti ſunt.*
IX. *De his qui ad presbyterium promouentur, & ante ordinationem ſunt ſibi peccatorum conſcii.*
X. *De diaconibus ſimiliter.*
XI. *Quo tempore conueniat preſbyterum ordinare.*
XII. *De his qui in ægritudine baptiſma conſequuntur.*
XIII. *De presbyteris agrorum.*
XIV. *De numero certo diaconorum.*

CANONES.

I.

PRESBYTER ſi vxorem acceperit, ab ordine deponatur. Si vero fornicatus fuerit, vel adulterium perpetrauerit, amplius pelli debet, & ad pœnitentiam redigi. Diſtin. 28. Presbyter. Et in dec. Iuo libr. 3.

II.

Mulier ſi duobus fratribus nupſerit, abiiciatur vſque ad mortem. Verumtamen in exitu, propter miſericordiam, ſi promiſerit, quod facta incolumis

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN